

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

Niiltä osin kuin itsepalvelupäätteiltä edellytetään niiden tukevan omien kuulokkeiden käyttöä, tulee huomioida, että omien kuulokkeiden liittäminen ei enää jatkossa ole mahdollista langalla, sillä esim. uusissa kännykkämalleissa ei ole enää lankaliittymämahdollisuutta ja sama tapahtunee tietokoneiden kanssa. Jatkossa Bluetooth lienee ainoa tapa liittää kuulokkeet laitteeseen. On kuitenkin teknisesti mahdotonta toteuttaa bluetooth-kuulokkeiden liittäminen laitteeseen tunnistamattomalle käyttäjälle, koska se vaatisi liikaa oikeuksien antamista ja vaarantaisi laitteen turvallisuuden.

Lisäksi, kun edellytetään reaaliaikaista tekstitystä (esim: "iii) sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen käytettävät kuluttajapäätelaitteet, joissa on vuorovaikutteisia

tietojenkäsittelyominaisuuksia:

— on varustettava reaaliaikaisella tekstitysominaisuudella ja hifi-äänentoiston tuella, jos tällaisissa tuotteissa käytetään

äänen lisäksi tekstiä;

— jos tuotteissa käytetään tekstin ja äänen lisäksi tai niihin yhdistettynä video-ominaisuuksia, niissä on täydelliset

interaktiivisuusominaisuudet (total conversation), synkronoidut ääniominaisuudet, reaaliaikainen tekstitys ja

viittomakielisen viestinnän mahdollistavaa resoluutiota käyttävä videokuva mukaan luettuina; ")

tulee ottaa huomioon, että käytännössä tähän on saatavissa vain englanninkielisiä ohjelmia/palveluita. Suomenkielisenä reaaliaikaisen tekstityksen toimiminen on erittäin huonolaatuista eikä välttämättä tuota ymmärrettävää tekstiä, koska kielialueemme on niin pieni. Kaikkiin laitteisiin ja ohjelmiin sitä ei ole edes saatavana minkään tasoisena. Vaatimukset saattavat näiltä osin muodostua tuotteiden valmistajille kohtuuttomiksi.

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista eräille digitaalisille palveluille

Muun muassa sähkökirjoja koskevien erityisten saavutettavuusvaatimusten soveltuminen yliopiston/kirjaston toimintaan jää hieman epäselväksi. Vaatimukset kohdistuvat palveluntarjoajaan silloin kun tämä tarjoaa sähkökirjoja. Pykälän 1 kohdan mukaan olisi varmistettava, että sekä ääntä että tekstiä sisältävä sähkökirja tarjoaa synkronoitua tekstiä ja ääntä. Asetuksessa/lainsäädännössä voisi olla tarpeen vielä täsmentää, mitä tahoja tai palveluntarjoajaketjun osapuolia tämä palveluntarjoaja-velvoite koskee. Mm. kirjastojen tietoaineistojen saavutettavuus edellyttää, että niiden alkuperäiset tarjoajat huolehtivat tarvittavista toimenpiteistä. Tällä voi myös olla vaikutuksia yliopistojen tietoaineistojen hankintoihin.

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaville palveluille

-

Karjalainen Miisa
Tampereen yliopistona toimiva Tampereen korkeakoulusäätiö